

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti
p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris
vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in
calce peculiari quoda[m] ...**

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De forma breviloquorum seu reciproce substonis. Rubrica I

[urn:nbn:de:bsz:31-115460](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115460)

furius vel mēte cap^o Jo. eius filius v^l talis et^r frater / vel talis alius sit heres vel talē eius filius v^l fratrē heredē instituit. de hac substitutione an et q^uliter pcedat dictum est. s. in rubrica de exempli substitutione.

De formis cōpēdio- se substitutionis et fidei- cōmissarie. Rubri. xlii.

Matribus iā exē- plicat^r substitutioni bus nō interest utrum dicat^r ille sit heres vel illū substituo / q^u min^o remaneat directe. In hac autē cōpēdiofa substitutione op^o ē q^u ipa si at solū filiofa. pupillo: et cū isto ad uerbo quicūq^{ue} v^l fili: et solū p verba directa scz ille sit heres et nō p obliq^{ue} scz illū substituo: et nō pona^r i ea clā sine liberis. sicut igit^r hoc mō. p. filiū suū sibi heredē instituit. et si dicit^r ei⁹ filius decesserit quicūq^{ue}. M. sit heres Et nō q^u talis substituo hz ius et naturā et effectus pupillaris substitutionis. Verūtā mē tres sūt forme q^u lice^t sūtudines eū cōpēdiofa videant^r habere: attā mē modica s^u boz mu- tatiōe vel adiectione / substitutione nē fidei cōmissariā reddūt. et ideo fieri pnt cuiusq^{ue} heredū vel cui libet heredi. Quārū vna talis est. p. sibi heredē instituit. et si dicit^r p. quicūq^{ue} decesserit sine liberis Ja. sit heres. Scda talis ē. et si dicit^r p. quādoquē decesserit sine liberis Ja. substituit. Tertia talis est q^u si dicit^r p. decesserit quicūq^{ue} Ja. substituit. Et nota q^u hz hoc tertio exēplo non ponat^r illa clā- sula sine liberis: attā mē si instituit^r erat fil^o testatoris. tacite subitel^r ligitur. sed in extraneo aliter est. **Ad ditiō.** Et i. l. g^ualit. s. cū au- tē. C. de isti. et substi. sub cōdi. et di-

ctū est. s. in rubrica de cōpēdio- sa substitutione. Be. mu.

Itē nota q^u oēs iste substitutiones in quibz fidei cōmissarie sūt: et ius atq^{ue} naturā fidei cōmissi habent.

Ad ditiō. Hoc verū q^usdā alij tñ alit dicit^r vt notauit plene. s. in d. rubrica de cōpēdiofa substi. vbi vide late de hoc. Be. mu.

Et si et q^urtū exēplū ex q^u duplex substitutio p^ourgit. s. pupillaris et fidei cōmissaria / et p^otea fieri nō p^ot nisi filiofa. h^o mō. Ja. filiū suū sibi heredē instituit: et si dicit^r Ja. decesserit i pupillari etate v^l postea quicūq^{ue} sine liberis substituit ei pupillari et vulgarit^r et p^o fidei cōmissariā p^ohilippū frēz ei⁹ vel talē aliū. et esto mēoz q^u talis substō valde vtilis et assueta est i filio pupillo cui pater substituere vult in pupillari etate et etiam postea.

De forma breui loq^{ue} seu reciproce substōis. Rubrica. l.

Hoc vt substi- tutō dicatur breui loq^{ue} hec oīa p^otere debēt scz q^u ipa fiat duob^{us} v^l plu rib^{us} filijs pupillis: et in p^ote testator^{is} existētib^{us}. hoc mō Ja. et Da. filios suos i p^oberes sibi heredes instituit: eos iuicē substituit. sub his s^u bis p^otinētur due pupillares: et due vulgares. Et nō q^u aliq^uis de institutis esset adult^{us} / vel emācipat^{us} / v^l nō fili^{us}: rōne iequitatis lex nō pateret eā esse breui loquā: imo tūc eēt simpl^r. vulgaris. de hac substitutione dictū ē. s. in rubrica de breui loq^{ue} substōne.

De documētis quibus daz aureis et notabilib^{us} circa mag^{is} assiduas substitutiones. Rubrica. li.

Prima pars florum.

Mandū est primo q̄ duas substitutiōnes scz pupillares z fideicommissarias vsus nri t̄pis h̄z in p̄p̄ru. Itē nota q̄ testator h̄is vnicū filiū z illū pupillū vel h̄is plures filios: z oēs pupillos: aliqñ p̄uidet eis de substituto. Itē etatē solummodo pupillare: eo q̄ nō vult eū vel eos vltra ip̄s t̄ps grauamini substitutiōnis subijcere: z tūc sola pupillaris ē faciēda. Aliqñ p̄uidet nō solum. Itē etatē pupillare: sed etiaz postea: z tūc aut hoc facit vsq̄ ad determinatū t̄ps: aut sine t̄pis p̄sinitioē: z i his casib⁹ est due substitutiōnes faciēde. s. pupillaris p̄ se/et fideicommissaria p̄ se. hoc mō z si dicit⁹ Ita. v̄l si aliq̄s dictoz filioz ei⁹ heres erit z i pupillarē etate decesserit: talis sit heres: v̄l sic ceteri ei⁹ testatoris filij sup̄stites sint heredes. q̄ si dicit⁹ Ita. pubes fact⁹: v̄l sic. q̄ si aliq̄s dictoz filioz ei⁹ pubes fact⁹ postea. Itē. an. num. sue etatē decesserit sine liberis. vel sic postea q̄cūq̄ decesserit sine liberis substituit ei⁹ p̄be. vel sic substituit ceteros fr̄es ei⁹ / testatoris sup̄stites filios: z p̄mortuoz liberos i stirpes z nō i capita. Et sine obliuioē nō q̄ testator aliqñ h̄z m̄ltos filios: z oēs eos i stituit masculos z feminas pupillos z maiores z etiā posthumos: z cuiuslibet eoz q̄cūq̄ t̄pe decedēti de substituto p̄uidere vult. z certe p̄io est tunc faciēde cuiuslibet eoz pupilloz due substitōes. s. pupillaris z fideicommissaria. deinde ceteris alijs q̄ pupillare t̄ps excesserit fiet t̄m mō fideicommissaria. Itē p̄uis si z posit⁹ oib⁹ institutiōib⁹ p̄dictoz filiōz: put eas notatas habes i rubrica de formis institutiōnū liberorū: accedas ad substitutiōnū formā hoc mō. Si aut aliq̄s dictoz filioz vel filiarū ei⁹ pupillo

rū tā natoz/ vel etiā posthumorū ei heres erit et in pupillari etate decesserit: sint heredes ei ceteri ei⁹ testatoris filij inares superiuuētes z p̄mortuoz liberi i stirpes et nō in capita. verū si q̄s p̄dictoz filioz pupilloz natoz vel posthumorū pubes fact⁹ postea q̄cūq̄ sine liberis decesserit/ substituit ei ceteros eiusdē testatoris filios inares z feminas superiuuētes p̄mortuozūq̄ liberos i stirpes z nō i capita. z sic v̄l res q̄ cuiuslibet pupilloz p̄ se sit pupillaris: z p̄ se fideicommissaria. Et h̄ic modū p̄ om̄nē dubitationē euitādā valde ap̄probāt sapiētes Sed tū si breuiorib⁹ p̄bis: i hoc casu vti velles poteris ambas dictas substitutiōnes cōiungere: hoc mō. Si aliq̄s p̄dictoz filioz ei⁹ pupilloz natoz vel posthumoz decesserit i pupillari etate v̄l postea q̄cūq̄ sine liberis substituit ei pupillari et p̄ fideicommissuz ceteros ei⁹ testatoris filios inares superiuuētes z p̄mortuozū liberos i stirpes z nō in capita. Itaq̄ factis p̄dictis duplicib⁹ substitutiōib⁹ filijs pupillis/ trāsumus ad substitutiōnes alioz filioz/ q̄ metā pupillaris t̄pis excesserit. facies em̄ solā fideicommissaria: hoc mō. Itē etia si aliq̄s dictoz filioz alioz ei⁹ adultoz vel maiorū q̄cūq̄s decesserit sine liberis/ substituit ei ceteros testatoris filios z c. v̄l. s. Itē scias q̄ i testamēto m̄ris z auī marit: z alioz ascēdētū p̄ matrē ad solā fideicommissaria i ecurum: etiā si i stituit liberos suos pupillos/ cū ipsi non possint facere pupillarem.

Additio. Rō ē: q̄ nō h̄st eoz p̄tate qd̄ iter cetera req̄r̄. v̄l i. l. ij. in p̄nci. ff. de vul. z pupil. sub. z dictuz ē. s. in rubrica de pupilla. substi. Gerardus mulert.

De forma phibitiōis.